

DATOS IDENTIFICATIVOS

Intervención socioeducativa nas condutas aditivas

Materia	Intervención socioeducativa nas condutas aditivas			
Código	O05G130V01702			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Failde Garrido, José María			
Profesorado	Failde Garrido, José María Isorna Folgar, Manuel			
Correo-e	jfailde@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
A8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
A11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
A12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
B1	Capacidade de análise e síntese
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B6	Resolución de problemas e toma de decisións
B7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
B15	Creatividade
B18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos relacionados cas condutas adictivas.	A1 A4 A7 A9 A10	B1 B4 B5
Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional no ámbito da intervención en condutas adictivas	A1	B1
Revisar os aspectos do ámbito histórico, legal, psicolóxico, social, sanitario i educacional que abarca a acción integral ante as adiccións.	A1 A4	
Identificar e coñecer as características sociais, psicolóxicas i educativas que poden axudarnos a identificar as persoas en risco potencial. Así como os ambientes socioculturais que favorecen o consumo de sustancias.	A3 A4 A7	B1 B6
Formar o alumnado, como axentes responsables da intervención preventiva e correctiva nas condutas adictivas nun marco de actuación interdisciplinar.	A7 A8 A11 A12 A20	B6 B7
Introducir o alumnado no entrenamento de habilidades de relación con persoas que presentan adiccións.		B15 B18

Contidos

Tema	
Aproximación o fenómeno das condutas adictivas	I-Aspectos históricos i epidemiolóxicos das condutas adictivas. ☐ Antecedentes históricos das condutas adictivas. ☐ Marco xeral da intervención en adiccións. ☐ Epidemioloxía das condutas adictivas. II- Condutas Adictivas. Conceptos básicos. ☐ Conceptos referidos as adiccións e condutas adictivas. ☐ Conceptos referidos as adiccións químicas. ☐ Conceptos referidos as novas adiccións. III- Condutas adictivas ligadas a sustancias e condutas adictivas ligadas a hábitos comportamentais non influídos por sustancias psicoactivas. Descrición i efectos. ☐ Descrición i efectos das principais adiccións químicas. ☐ Descrición i efectos das principais adiccións non ligadas a sustancias.
Bloque 2: Modelos e teorías explicativas das adiccións.	IV-Modelos explicativos de las condutas adictivas. ☐ Modelo Moral. ☐ Modelo de Enfermidade. ☐ Modelo de Autocontrol. ☐ Modelo Biopsicosocial. ☐ Outros modelos. V-Teorías explicativas das condutas adictivas. ☐ Teorías derivadas do condicionamento clásico. ☐ Teorías derivadas do condicionamento instrumental. ☐ Teorías derivadas do Aprendizaxe Cognitivo Social. ☐ Teoría dos procesos opoñentes. ☐ Outras teorías. VI-Variables psicosociais relacionadas coa adicción. ☐ Variables predictoras de risco de adicción. ☐ Variables protectoras o preventivas da adicción.
Bloque 3: Estratexias de intervención en condutas adictivas. O rol profesional do educador social.	VII- Intervención en condutas adictivas. O Educador Social no ámbito das adiccións: ☐ Intervención en alcohol. ☐ Intervención en tabaquismo. ☐ Intervención en outras toxicomanías. ☐ Intervención en problemas de control do gasto. ☐ Intervención en hábitos laborais daniños para a saúde. ☐ Intervención en outras condutas adictivas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminarios	15	15	30
Titoría en grupo	8	8	16
Sesión maxistral	22	11	33
Traballos tutelados	0	27	27
Probas de tipo test	2	40	42

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do docente e do programa da materia. Evaluación inicial de expectativas, coñecementos e actitudes.
Seminarios	Actividades enfocadas o traballo sobre un tema específico. Emplearanse como complemento das sesións maxistras, para desenvolver competencias instrumentais relacionadas co marco teórico da materia.
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno/a mantén co profesor para o asesoramento/orientación de actividades da materia (especialmente sobre os traballos tutelados e do proceso de aprendizaxe).
Sesión maxistral	Exposición xeral, por parte do docente, dos contidos da materia e das bases teóricas e/ou directrices do traballo a desenvolver polo alumnado. As derradeiras sesións adicaranse ás exposicións, por parte do alumnado, dos seus traballos tutelados.
Traballos tutelados	Todo estudante, de xeito individual ou grupal (de 2-4 alumnos/as), debe elaborar un traballo sobre un tema específico da materia. Trátase dunha actividade autónoma do alumnado que inclúe a elección da temática, a búsqueda, revisión e recollida de información, a lectura e manexo de bibliografía, a elaboración dun informe do traballo (introducción, desenvolvemento da temática, conclusións, valoracións persoais, bibliografía, etc.). O alumnado de forma optativa poderá facer outros traballos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Enténdese por atención personalizada o tempo que cada profesor reserva para atender e resolver dúbidas o alumnado en relación a unha materia concreta. Actividade académica desenvolvida polo docente, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de modo presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de xeito non presencial (a través do correo electrónico ou do curso virtual). No se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (en el Plan de Acción Tutorial), ya que esta hace referencia a la necesidad de asignarle a cada alumno un tutor desde lo primer curso de la carrera hasta que finaliza los estudios universitarios, con el objetivo de ofrecer un soporte permanente y formal en aquellos momentos en los que deba tomar decisiones.
Tutoría en grupo	Enténdese por atención personalizada o tempo que cada profesor reserva para atender e resolver dúbidas o alumnado en relación a unha materia concreta. Actividade académica desenvolvida polo docente, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de modo presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de xeito non presencial (a través do correo electrónico ou do curso virtual). No se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (en el Plan de Acción Tutorial), ya que esta hace referencia a la necesidad de asignarle a cada alumno un tutor desde lo primer curso de la carrera hasta que finaliza los estudios universitarios, con el objetivo de ofrecer un soporte permanente y formal en aquellos momentos en los que deba tomar decisiones.
Traballos tutelados	Enténdese por atención personalizada o tempo que cada profesor reserva para atender e resolver dúbidas o alumnado en relación a unha materia concreta. Actividade académica desenvolvida polo docente, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de modo presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de xeito non presencial (a través do correo electrónico ou do curso virtual). No se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (en el Plan de Acción Tutorial), ya que esta hace referencia a la necesidad de asignarle a cada alumno un tutor desde lo primer curso de la carrera hasta que finaliza los estudios universitarios, con el objetivo de ofrecer un soporte permanente y formal en aquellos momentos en los que deba tomar decisiones.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Seminarios	Consistirán en sesións eminentemente prácticas desenvolvidas na aula (Role playing, Philips 6.6, estudo de casos, reestructuración cognitiva, etc.). relacionados coas temáticas da materia. Controlarase a asistencia.	10

Sesión maxistral	Avaliaranse as 2-4 sesións de exposicións dos traballos tutelados do alumnado. Para a avaliación terase en conta as competencias de comunicación oral e o rigor a hora de presentar o traballo realizado polo alumnado. Controlarase a asistencia en todas as sesións maxistráis.	10
Traballos tutelados	O alumnado realizará traballos, individuais ou en pequenos grupos que serán tutelados polo docente. Estes traballos serán expostos ao gran grupo nas derradeiras sesións maxistráis.	30
Probas de tipo test	Consistirá nunha proba obxectiva de opción múltiple de resposta.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS DE AVALIACIÓN: **PF= ne + p + rt + pv**

PF = Puntuación final na asignatura.

ne = Nota examen.

p = Cualificación da práctica.

rt = Revisión teórica sobre un tema.

pv = Puntuación na práctica voluntaria.

3. Revisión teórica: ata .75 punto pola realización de un traballo teórico tutelado referido a unha temática relacionada co marco teórico-práctico da materia (a nota total suporá o 7.5% da cualificación do alumno).

O alumnado non presencial será avaliado cos mesmos criterios co alumnado non presencial. Poderá compensar as calificacións derivadas das actividades de aula, con traballos voluntarios (revisión teórica o traballo optativo similar o obrigatorio).

Para a convocatoria de xullo conservaranse as calificacións das competencias acadadas polo alumnado nas probas superadas na convocatoria de xuño. É dicir, na convocatoria de xullo examinaranse só das competencias/partes/probas non superadas na convocatoria anterior.

ENTREGA DE TRABALLOS: Ata o 28 de novembro de 2014

Exámenes oficiais:

Primeiro cuadrimestre:

8 de Xaneiro de 2015 as 10 horas

Revisión o 29 de xaneiro de 2015 de 9:30 - 11:30 horas.

Convocatoria de xullo:

29 de xuño de 2015 as 12 horas.

Revisión o 16 de xullo de 2015 de 9:30 - 11:30 horas.

Convocatoria de fin de carreira:

14 de outubro de 2015 as 12 Horas.

Revisión de exámenes o 4 de novembro de 2015 de 9:30 a 11:30 horas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica.

Becoña, E. (2003). *Bases científicas de la prevención de las drogodependencias*. Madrid: Plan Nacional sobre Drogas.

Martín Solves (2009). *Las drogas entre nosotros. Una mirada desde la educación social*. Málaga: Ediciones Aljibe.

Bibliografía complementaria.

Beneit, JV; García, C y Mayor, I (comps.) (1997). *Drogodependencias. Un enfoque multidisciplinar*. Madrid: Síntesis.

Calafat, A., Fernández, C., Juan, M., Becoña, E. y Gil, E. (2004). *La diversión sin drogas. Utopía y realidad*. Palma de Mallorca: IREFREA.

Comisión Clínica (2006). *Cannabis. Informes de la comisión clínica*. Madrid: Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas.

Graña, J.L. (1994). *Conductas adictivas. Teoría, evaluación y tratamiento*. Madrid: Debate.

Cambridge: Cambridge Lameiras Fernández, M. y Faílde Garrido, J.M. (2000). *Trastorno de la Conducta alimentaria. Del tratamiento a la prevención*. Ourense: Universidad de Vigo.

Matellanes, M. (1999) *Cómo ayudar a nuestros hijos frente a las drogas*. Madrid: EOS.

Robertson, E.B., David, S.L. y Rao, S.A. (2003). Preventing drug use among children and adolescents. A researchbased guide, 2nd ed. Rockville, Thomas, R. (2002). *Programas escolares para la prevención del tabaquismo (versión española)*. Vega, A (coord) (2002) *Drogas. Qué política para qué prevención*. Donosita: Gakoa.

Outros recursos.

<http://inid.umh.es/>

<http://www.ieanet.com/>

<http://www.mir.es/pnd/index.htm>

Recomendacións
